

Motion

1981/82:935

Lars Werner m. fl.

Bojkottåtgärder mot Chile

Vid sitt besvarande av vpk:s motion 1979/80:358 om bojkottåtgärder mot Chile gav utrikesutskottet följande bakgrundsteckning av utvecklingen i Chile:

”Förhållandena i Chile har under året i väsentliga avseenden förvärrats. Rättstryggheten har ytterligare satts ur spel, bl. a. genom godtyckliga frihetsberövanden. Ett system med förvisningar av människor till avsides belägna trakter utan föregående rättslig prövning har börjat praktiseras. Hundratals oppositionella uppges ha förts undan på detta sätt. Den period under vilken personer kan kvarhållas för förhör utan rättsligt beslut och utan att anklagelsepunkter preciserats har utsträckts till 20 dagar. Uppgifterna om att tortyr förekommer under dessa förhör synes välgrundade. Ingripandena mot den redan tidigare hårt förföljda och kringskurna fackföreningsrörelsen har fortsatt. Många hundra personer togs i förvar i samband med firandet av 1 maj i år. Undantagstillstånd råder fortfarande.”

I sitt yttrande drog utrikesutskottet följande slutsatser:

”Diktaturen i Chile har under det gångna året uppenbarligen ytterligare befäst sin ställning. Förtrycket har hårdnat. Det finns enligt utskottets mening all anledning för Sverige att vidhålla sitt avståndstagande från regimen både i ord och handling.”

För motståndet mot den chilenska militärjuntan är den stora enigheten i Sverige för solidaritet med Chiles folk av väsentlig betydelse. Det krävs dock att denna solidaritet inte endast tar sig uttryck i ord, utan också i handling på alla områden. Mot denna bakgrund ter sig den starka ökningen av handeln mellan Sverige och militärjuntans Chile ytterst anmärkningsvärd. Enligt handelsstatistiken har denna handel under de senaste åren utvecklats på följande sätt.

Sveriges handel med Chile (milj. kr.)

År	Import	Export	Omsättning
1976	91,9	46,5	138,4
1977	71,3	64,1	135,4
1978	108,6	71,1	179,7
1979	161,2	119,1	280,3
1980	283,1	119,3	402,4
jan-sep 80	209,3	68,5	277,8
jan-sep 81	189,2	130,5	319,7

Sveriges handel med militärjuntans Chile *tredubblades* under femårsperioden 1976–1980. För 1981 finns när detta skrivs endast statistik över perioden januari–september. En jämförelse med handeln motsvarande period 1980 visar en fortsatt ökning av handelsomsättningen med 15 %. Särskilt markant är ökningen av exporten, dvs. av de svenska leveranserna till Chile. Här har skett nära nog en fördubbling från 1980 till 1981.

Det är svårt för att inte säga omöjligt att förlika denna starka ökning av handeln med militärjuntans Chile med deklarationerna om att Sverige skall vidhålla sitt avståndstagande från regimen både i ord och handling.

Det är ju heller inte så att någon demokratisering skulle ha skett av förhållandena i Chile. I sitt betänkande 1980/81:25 konstaterar tvärtom utrikesutskottet: "I skydd av konstitutionen och rådande undantagstillstånd fortsätter förtrycket." Detta bestyrks också av en rad vittnesbörd inifrån Chile. Som exempel kan anföras den statistik som publicerats av den chilenska kommissionen för mänskliga rättigheter över antalet arresterade under 1981. Detta uppgår till 913 personer, varav 449 i Santiago. Kommissionen säger i en kommentar att ett nytt element under året är förföljelserna mot personer som arbetar för olika organisationer för försvaret av de mänskliga rättigheterna.

Mot denna bakgrund måste kravet att Sverige skall inleda en bojkott av Chilejuntan och verka för en internationell bojkott anses vara i högsta grad aktuellt. Denna ståndpunkt anknyter också till den plattform för solidaritet med det chilenska folket som antagits av chilenska landsorganisationen (CUT) och till vilken de politiska partier som ingick i Unidad Popular anslutit sig. I denna plattform krävs:

- öppet tillbakavisande av juntans representanter, varhelst de uppträder,
- nej till samarbete med diktaturens administrativa, akademiska eller politiska institutioner,
- nej till varje regerings- eller bankhjälp eller lån till diktaturen,
- vägran att ingå i några som helst förhandlingar om juntans utrikes-skuld,
- nej till allt tekniskt bistånd till juntan,
- total bojkott av all lastning av vapen och ammunition till juntan.

Med hänvisning till det anförda föreslås

1. att riksdagen hemställer hos regeringen att ta initiativ till bojkott på alla plan av Chilejuntan,
2. att riksdagen hemställer hos regeringen att i internationella sammanhang verka för ett fördömande av Chilejuntan och att motarbeta den vid alla tillfällen,
3. att riksdagen hemställer hos regeringen att framlägga förslag som stoppar svenska företags kapitalexport till Chile.

Stockholm den 25 januari 1982

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

EVA HJELMSTRÖM (vpk)

C.-H. HERMANSSON (vkp)

BERTIL MÅBRINK (vpk)